ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട്, 2002 & ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ, 2004

(ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, ഇന്ത്യ)

മലയാളം പരിഭാഷ

എൽസി മാത്യു

എം. എസ്. സ്വാമിനാഥൻ റിസർച്ച് ഫൗണ്ടേഷൻ
സാമൂഹിക കാർഷിക ജൈവവൈവിധ്യ കേന്ദ്രം
വയനാട്, കേരളം – 673 121

THE BIOLOGICAL DIVERSITY ACT, 2002 &
BIOLOGICAL DIVERSITY RULES, 2004

The National Biodiversity Authority
475, 9th south cross street, Kapaleeswarar Nagar,
Neelangarai, Chennai - 600 041

Malayalam Translation

Translation
Elsy Mathew

Executive Editor
Dr. N. Anil Kumar

General Editor
Adv. A.K. Lohithakshan

Publication Number

Date of Publication
July, 2005

Type Setting and compilation of illustrations
Elsy Mathew

*Illustrations**
Sri. Ayyappan Master

Design & Layout
Rafeeque M. Puthoorvayal

Printed at

Published by
M. S. Swaminathan Research Foundation
Community Agrobiodiversity Centre, Kalpetta
Wayanad, Kerala - 673 121
Ph: 04936 - 20 4477, 20 7019, Tele Fax : 207019, E-mail: cabcmssrf@eth.net

*Few pictures are reproduced from : CIP-UPWARD 2003 Conservation and Sustainable Use of Agricultural Biodiversity: A Source Book, International Potato Centre-Users Perspectives with Agricultural Research and Devlopment, Los Banos, Laguna, Philippines . 3 Volumes

FOREWORD

ആമുഖം

മനുഷ്യന്റെ പെരുമാറ്റം ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സാമൂഹ്യ ശാസ്ത്രമാണ് നിയമം. ഒരു നിയമം തടസ്സമില്ലാതെ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ ആ നിയമം എന്താണെന്നും എന്തിനാണെന്നും ജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. നിയമം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് സാമൂഹ്യമായി ഒരു കരുത്താണ്. നിയമബോധം സാധാരണബോധത്തിന് കരുത്ത് നൽകും. പക്ഷേ നമുക്ക് ഒരുപിടി നിയമങ്ങളുണ്ടല്ലോ. ഇതൊക്കെയും അറിഞ്ഞിരിക്കണമെന്ന് പറയാനൊക്കുമോ? തീർച്ചയായും ഇല്ല. എന്നാൽ നമ്മുടെ ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളേയും ജീവിതോപാധികളേയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന ചില കാര്യങ്ങളുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് വിത്തുകൾ, അവയുടെ ഇനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഉല്പാദനത്തിനും, ശേഖരണത്തിനും, കൈമാറ്റത്തിനും, ഉടമസ്ഥതയ്ക്കും വ്യത്യസ്ഥതയാർന്ന നിയമ വശങ്ങളുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിഭവങ്ങളിൽ കൃഷിക്കാരന് ചില അവകാശങ്ങളുണ്ട്. ഏറ്റവും വലിയ ക്രമക്കേടുകളും ചൂഷണങ്ങളും നടമാടാനിടയുള്ള ഈ രംഗം ബഹുജനശ്രദ്ധയാകർഷിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നതേയുള്ളു. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് ഇൻഡ്യാ ഗവൺമെൻറ് കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള “വിത്തിനങ്ങളുടെയും കൃഷിക്കാരുടെ അവകാശങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണനിയമം “ജൈവവിധ്യ സംരക്ഷണനിയമം” “വിത്ത് നിയമം” എന്നിവ പ്രധാന്യമർഹിക്കുന്നത്. ഇവയെപ്പറ്റിയുള്ള സാമാന്യബോധവും, അവ ഉപയോഗിക്കാനുള്ള കഴിവും സാധാരണക്കാരിൽ വളർത്തിയെടുക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെ തയ്യാറാക്കിയതാണ് ഈ ചെറിയ പുസ്തകം. കൃഷിക്കാരുടെ, പ്രത്യേകിച്ച് പരമ്പരാഗത വിജ്ഞാനം കൈമുതലായുള്ള ആദിവാസികളുടെ ഈ രംഗത്തുള്ള പ്രശ്നങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്യാനും അവരുടെ സഹായത്തിനെത്താനും വേണ്ട നിയമ ബോധമുള്ള ഒരു പറ്റം ചെറുപ്പക്കാരെ വാർത്തെടുക്കുവാനുള്ള ഈ സംരഭത്തിന് ഈ പുസ്തകം പ്രചോദനമാകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

പ്രൊഫ. എം. കെ. പ്രസാദ്
62, ഗിരിനഗർ, കൊച്ചി
13-07-05

അവതാരിക

ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണം ഒരാഗോള പ്രശ്നമാണ്. പരിസ്ഥിതി നാശത്തിന്റെ പരിണിതഫലത്തിന്റെ ഭീഷണി തിരിച്ചറിഞ്ഞതിന്റെ ഫലമാണ് 1972-ലെ സ്റ്റോക്ക് ഹോം സമ്മേളനവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ പ്രഖ്യാപനവും. തുടർന്ന് ഒട്ടേറെ സമ്മേളനങ്ങൾ ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭ മുൻകൈയ്യെടുത്ത് വിളിച്ചുകൂട്ടുകയുണ്ടായി. അതിൽ പ്രധാനമാണ് 1992-ൽ ബ്രസീലിലെ റിയോ-ഡി -ജനീറോയിൽ നടന്ന ഭൗമ ഉച്ചകോടി; അതിൽ വെച്ച് ഒരു ജൈവവൈവിധ്യ ഉടമ്പടി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. വികസനത്തിന്റെ ഒരു പുനർചിന്തനത്തിന്റെ പാതയിലാണ് ഇന്ന് ലോകരാഷ്ട്രങ്ങൾ.

പരിസ്ഥിതി സംബന്ധമായി നമ്മുടെ രാജ്യവും ചില ആക്ടുകൾ പാസാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 1972-ൽ വന്യ ജീവി ആക്ട്, തുടർന്ന് ജല ആക്ടും മറ്റും പാർലമെന്റ് പാസാക്കി (അനുബന്ധം). വന്യജീവി സംരക്ഷണ ആക്ട് വന്യജീവികളുടെ മാത്രം സംരക്ഷണം ഉദ്ദേശിച്ചായിരുന്നു. വന്യവും അല്ലാത്തതുമായ സസ്യങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിയതിന്റെ ഫലമാണ് ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് 2002. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ കാര്യത്തിൽ പരമ്പരാഗതമായി സ്വീകരിച്ചുപോന്ന നടപടികൾക്കും സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും നയങ്ങൾക്കും അംഗീകാരം നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥകളാണ് ഈ ആക്ടിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ സവിശേഷത. ആക്ടിന്റെ അധികാരവും ചുമതലകളും ഉള്ള ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയും, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡും പഞ്ചായത്ത് ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികളും ആക്ടിൽ പറയുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ഓരോ പൗരനും എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്നും ചെയ്യണമെന്നും ഉള്ളതിന്റെ സൂചനകളും ആക്ടിലുണ്ട്.

നമ്മുടെ സുപ്രീം കോടതി ഒരു വിധിയിൽ ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. മനുഷ്യരുടെ പെരുമാറ്റം ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്ന ഒന്നാണ് നിയമം. എന്നാൽ സമൂഹാംഗങ്ങളാൽ സ്വാഗതം ചെയ്യപ്പെടാത്ത ഒരു നിയമത്തിനും ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയുകയില്ല. നിയമത്തിന് സുഗമമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയണമെങ്കിൽ, ആ നിയമം അനുശാസിക്കുന്നതെന്താണെന്നും എന്തിനാണെന്നും ജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. അപ്രകാരം അനുശാസിക്കുന്നതിന്റെ പിന്നിൽ അനുസരണീയമായ ഒരു തത്വം ഉണ്ടെന്നും ജനങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. നിയമം അനുശാസിക്കുന്നതനുസരിച്ച് പെരുമാറ്റം ചിട്ടപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്റെ അനിവാര്യത ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുവാൻ സമർഥമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയാണിതിന് വേണ്ടത്. സുപ്രീംകോടതിയുടെ ഈ ഉദ്ധരണിയാണ് ഇംഗ്ളീഷിലുള്ള 'The Biological Diversity Act 2002 and Biological Diversity Rules 2004' *ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട്, 2002 & ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ 2004* എന്നപേരിൽ മലയാളത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഞങ്ങളുടെ പ്രചോദനം. പരിഭാഷ കഴിയുന്നത്ര ലളിതമാക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നിയമഭാഷയുടെ പ്രത്യേക ശൈലിയും പ്രയോഗങ്ങളും കാരണം അതിൽ പരിപൂർണമായി വിജയിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് ഞങ്ങൾ അവകാശപ്പെടുന്നില്ല. ഇതിൽ കൈകാര്യം ചെയ്തിരിക്കുന്ന വിഷയത്തോടൊപ്പം നമ്മുടെ നിയമഭാഷയുമായി അല്പമൊന്ന് പരിചയപ്പെടുവാൻ വായനക്കാർക്ക് ഇത് പ്രയോജനപ്പെടുമെന്ന് കരുതുന്നു.

ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട്, 2002-ൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രധാനപ്പെട്ട ചില നിർവചനങ്ങളുടെയും പ്രധാനപ്പെട്ട ചില വകുപ്പുകളുടെയും അർഥം ലളിതമായി സംക്ഷിപ്തരൂപത്തിൽ താഴെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു

1. ജൈവവൈവിധ്യം (Biodiversity)

ഭൂമിയിൽ എന്തെല്ലാമുണ്ടോ, അവയെ ജീവനുള്ളവയെന്നും ജീവനില്ലാത്തവയെന്നും രണ്ടായി തരം തിരിക്കാം. ജീവനുള്ളവ ജൈവവസ്തുക്കൾ; ജീവനില്ലാത്തവ അജൈവ വസ്തുക്കൾ. ഏറ്റവും ചെറിയ നെയ്യുറുമ്പ് മുതൽ കൂറ്റൻ ആന വരെയുള്ള പല വലിപ്പത്തിലും ആകൃതിയിലുമുള്ള അനവധി ജന്തുക്കൾ ഭുമിയിലുണ്ട്. നദികളിലും കായലുകളിലും തടാകങ്ങളിലും ചതുപ്പുപ്രദേശങ്ങളിലും അങ്ങനെ എവിടെയെല്ലാം ജലമുണ്ടോ അവിടെയെല്ലാം മത്സ്യം, പാമ്പ് തുടങ്ങിയ പലതരം ജീവികളുമുണ്ട്. തവള, ആമ, ഞണ്ട് മുതലായ ഉഭയജീവികളുമുണ്ട്. ശവംതീനികളായ കഴുകൻമാരും പൂക്കളിലെ തേൻ കുടിച്ച് ജീവിക്കുന്ന സൂചിമുഖികളും എറ്റവും ചെറിയ പുൽക്കൊടി മുതൽ പടുകൂറ്റൻ മരങ്ങളും അങ്ങനെ വൈവിധ്യങ്ങൾ അനവധി നമുക്ക് കാണാം. ജീവികളെയും സസ്യങ്ങളെയും വന്യമെന്നും വന്യമല്ലാത്തതെന്നും രണ്ടായി തരംതിരിക്കാം. വന്യമൃഗങ്ങളായ ആന, മാൻ, മുയൽ മുതലായ സസ്യഭോജികളും, പുലി, കടുവ തുടങ്ങിയ മാംസഭോജികളും, പരാന്നഭോജികളായ സസ്യങ്ങളും, കൊഴിഞ്ഞു വീഴുന്ന ഇലകളും മറിഞ്ഞുവീഴുന്ന മരങ്ങളും, ജന്തുക്കളുടെ ശവശരീരങ്ങളുമൊക്കെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ജീവനില്ലാത്തവയെ അഴുകാൻ സഹായിക്കുന്ന ബാക്ടീരിയ തുടങ്ങിയ മണ്ണിലും വായുവിലും ഉള്ള സൂക്ഷ്മ ജീവികളും മൃഗങ്ങളിൽ പോറ്റുമൃഗങ്ങളും സസ്യങ്ങളിൽ കൃഷിയിനങ്ങളും, വളർത്തിനങ്ങളും, അങ്ങനെ അനേകായിരം ലക്ഷം സസ്യ/ജന്തുജീവജാലങ്ങൾ. വ്യത്യസ്ഥ ജീവിതശൈലിയും ജീവിതദൗത്യവും പേറുന്ന അത്തരം ജീവസഞ്ചയത്തിന്റെ ആകെയുള്ള വൈവിധ്യത്തെ ജൈവവൈവിധ്യമെന്ന് സാമാന്യമായി പറയാം.

2. ആവാസവ്യവസ്ഥ (Ecosystem)

പരസ്പരം ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന ജീവികളുടെ പ്രദേശത്തെ ആവാസവ്യവസ്ഥ എന്ന് പറയാം. ഉദാഹരണത്തിന് വനം; പച്ചിലകളും പച്ചപ്പുല്ലുകളും തിന്നുന്ന സസ്യഭോജികളായ മാനുകളും മുയലുകളും അവയെ തിന്നുന്ന മാംസഭോജികളായ സിംഹം, കടുവ, ചെന്നായ മുതലായവയും ഇങ്ങനെ പരസ്പരം ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്ന അനേകം സൂക്ഷ്മാണുക്കൾ തൊട്ട് പക്ഷി മൃഗാദികളും അടങ്ങുന്ന ഒരു ജീവസഞ്ചയമാണ് വനം എന്ന ആവാസ വ്യവസ്ഥ. ഇങ്ങനെ കുളങ്ങൾ, അരുവികൾ, പുൽമേടുകൾ, പാറക്കെട്ടുകൾ, കൃഷിയിടങ്ങൾ തുടങ്ങി അനേകം ആവാസ വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ട്.

3. സ്പീഷീസുകൾ (Species)

ആണും പെണ്ണും ഇണചേരുകയും അതിന്റെ ഫലമായി സന്താനോൽപ്പാദനം നടക്കുകയുമെങ്കിൽ അത്തരം ഇനത്തിനെ സ്പീഷീസുകൾ എന്ന് പറയാം. നായ, പൂച്ച, ആന, തെങ്ങ്, നെല്ല് ഇവയെല്ലാം ഓരോ സ്പീഷീസുകളാണ്. എന്നാലിവയിലെല്ലാം വ്യത്യസ്ഥത ഉണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് എല്ലാ നായയും എല്ലാ നെല്ലും ഒരുപോലെയല്ലല്ലോ. നെല്ലിൽ തന്നെ വിവിധ ഇനങ്ങളുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വൈവിധ്യത്തെ ജനിതക വൈവിധ്യം എന്നാണ് പറയുക. ഇങ്ങനെ നിർവചനത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു പോലെ ജൈവവൈവിധ്യ

മെന്നാൽ എല്ലാ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള ജീവികളും അവ ഭാഗമായ പരിസ്ഥിതി ശൃംഖലകളും തമ്മിലുള്ള വിഭിന്നത എന്നർഥം; സ്പീഷീസുകൾക്കിടയിലും സ്പീഷീസുകൾ തമ്മിലും സ്പീഷീസുകളും ആവാസവ്യവസ്ഥകളും തമ്മിലും ഉള്ള വൈവിധ്യവും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും.

4. ജൈവവിഭവങ്ങൾ (Biological resources)

വിഭവങ്ങൾ എന്നാൽ നിലനില്പിനുള്ള ഉപകരണം എന്നാണ്. നമ്മുടെ നിലനിൽപ്പിന് വിവിധ തരം ജൈവവിഭവങ്ങളെ നാം ആശ്രയിക്കുന്നു. ധാന്യങ്ങൾ, കായ്കനികൾ, കിഴങ്ങുകൾ, ഇങ്ങനെ എണ്ണമറ്റ ജൈവവിഭവങ്ങൾ നമ്മുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിനാവശ്യമാണ്. പാൽ, തൈര്, മുട്ട, വിവിധ തരം എണ്ണകൾ, പരുത്തിയിൽ നിന്നുണ്ടാക്കുന്ന നൂൽ കൊണ്ട് നെയ്യുന്ന വസ്ത്രങ്ങൾ മുതലായവയെല്ലാം ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളാണ്. വിവിധ ഇനം പച്ചക്കറികൾ, തെങ്ങ്, കുരുമുളക് തുടങ്ങി കാർഷികവിളകളുടെ വിത്തുകളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടും. എന്നാൽ മനുഷ്യരിലെ ജീനുകളെ ഈ നിർവചനത്തിൽ നിന്നൊഴിവാക്കിയിരിക്കുന്നു. നിർവചനത്തിൽ, ജൈവവിഭവങ്ങൾ (Biological resources) എന്നാൽ സസ്യങ്ങൾ, ജന്തുക്കൾ, സൂക്ഷ്മജീവികൾ, അവയുടെ ഭാഗങ്ങൾ, അവയുടെ ജനിതക വസ്തുക്കൾ, അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങൾ (മൂല്യവർധിത വസ്തുക്കൾ ഒഴികെ), ഇവയുടെ സാധ്യമോ യഥാർഥമോ ആയ ഉപയോഗമോ അഥവാ മൂല്യമോ സഹിതം എന്നർഥം. എന്നാൽ മനുഷ്യജനിതക വിഭവങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുകയില്ല എന്നത് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിച്ചത് എന്താണെന്ന് വ്യക്തമായിരിക്കുമല്ലോ.

5. പ്രയോജനാവകാശികൾ (Benefit claimers)

തലമുറകളായി ജൈവവിഭവങ്ങളും അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളും സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്ന സാധാരണ ആദിവാസി/ ഗ്രാമ സമൂഹങ്ങളിലെ ജനങ്ങളെയാണ് ഈ പദം കൊണ്ട് ഇതിൽ വിവക്ഷിക്കുന്നത്. നെല്ല്, ഗോതമ്പ്, മുത്താറി, വിവിധ ഇനം പച്ചക്കറികളുടെയും, മാവ്, പ്ലാവ്, തെങ്ങ് മുതലായ മരങ്ങളുടെയും നല്ല ഇനം വിത്തുകൾ പിൽക്കാലത്തേക്ക് വേണ്ടി നമ്മുടെ മുൻതലമുറക്കാർ സൂക്ഷിച്ചു തലമുറകൾ കൈമാറിവന്നതിന്റെ ഫലമാണ് ഇന്ന് നാം ഉപയോഗിക്കുന്ന പലവിളകളും കന്നുകാലി സമ്പത്തും മറ്റും. അനുഭവത്തിലൂടെ അവരാർജിച്ച അറിവും അവർ തലമുറകൾക്ക് കൈമാറി. ചില വിഭാഗം ആളുകൾ പച്ചമരുന്നുകളെയും അവയുടെ ആവാസവ്യവസ്ഥകളെയും സുസ്ഥിരമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വന്നു, ആ തരത്തിലുള്ള അറിവുകളും അവർ തങ്ങളുടെ തലമുറകൾക്ക് കൈമാറി, അതുകൊണ്ട് ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സംരക്ഷകരും സ്രഷ്ടാക്കളും ആയ ഇങ്ങനെയുള്ളവരെ പ്രയോജനാവകാശികൾ എന്ന് പറയാം. നിർവചനത്തിൽ, പ്രയോജനാവകാശികൾ (Benefit claimers), ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളുടെയും സംരക്ഷകർ, അങ്ങനെയുള്ള ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തെയും നവീകരണങ്ങളെയും, അങ്ങനെയുള്ള ഉപയോഗവും നവീകരണങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികളെ സംബന്ധിച്ച അറിവിന്റെയും വിവരങ്ങളുടെയും സ്രഷ്ടാക്കളും സൂക്ഷിപ്പുകാരും എന്നർഥം എന്നാണ് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. പ്രയോജനാവകാശികൾ ജൈവവിഭവങ്ങളും അവയുടെ ഉപോല്പന്നങ്ങളും സംരക്ഷിച്ചു പോരുന്നവരാണ്. നവീകരണം എന്നത്; ആദിമ കാലങ്ങളിലെ വിളകളുടെ സ്വാഭാവമല്ലല്ലോ ഇപ്പോഴത്തെ വിളകൾക്കുള്ളത്. രോഗപ്രതിരോധ ശക്തിയും ഉല്പാദനക്ഷമതയും കൂടിയ ഇനങ്ങൾ ഉരുത്തിരിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ശ്രദ്ധാപൂർവം ചെയ്യുന്ന ഇത്തരം പ്രവർത്തികളെ നവീകരണം എന്ന് പറയാം.

6. വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗം (Commercial utilisation)

കൃഷിയും വാണിജ്യവും വ്യത്യസ്ഥമാണ്. കൃഷി അടിസ്ഥാനപരവും വാണിജ്യം അതിനെ ആശ്രയിച്ചും നിൽക്കുന്നു. വിപണിയിൽ ലഭിക്കുന്ന സുഗന്ധ ദ്രവ്യങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യ പദാർത്ഥങ്ങൾക്ക് രുചി നൽകുന്ന വിവിധതരം വസ്തുക്കൾ, തുടങ്ങി പലതും വ്യവസായശാലകളിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഇത്തരം ഉപയോഗപ്പെടുത്തലുകളെ വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗം എന്ന് പറയാം. എന്നാൽ കൃഷിയിൽ വിളവ് വർധിപ്പിക്കുവാനും കന്നുകാലികളുടെ പ്രജനനത്തിന് ആക്കം കൂട്ടുവാനും വിവിധതരം ജൈവവസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ, കർഷകരോ വൈദ്യൻമാരോ വൻതോതിലല്ലാതെ പരിമിതമായി ജൈവ വിഭവങ്ങളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുമ്പോൾ അതൊന്നും വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല.

7. സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം (Sustainable use)

എടുത്താൽ തീരാത്തതൊന്നും ഇല്ല എന്ന ചൊല്ല് ഇവിടെ അന്വർഥമാണ്. ഇന്ന് ജൈവ സമ്പത്ത് മുഴുവനും തന്നെ വമ്പിച്ച ചൂഷണത്തിന് വിധേയമാണ്. വികസനത്തിന്റെ പേരിലായാലും പാർപ്പിടാവശ്യങ്ങൾക്കായാലും പ്രധന ജൈവസമ്പത്തായ വനം നമുക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കയാണ്. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും വികസന പ്രക്രിയയും ഒന്നിച്ചു പോകില്ല എന്നതായിരുന്നു പരക്കെയുള്ള വിശ്വാസം. 1972-ൽ സ്റ്റോക്ക്ഹോം ലോകപരിസ്ഥിതി സമ്മേളനത്തിന് ശേഷമാണ് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രസക്തി ലോകജനത അറിയുവാൻ തുടങ്ങിയത്. 1949-ൽ നമ്മുടെ ഭരണഘടന പാസാക്കുമ്പോൾ പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച ഒരു പരാമർശവും അതിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രനയത്തിന്റെ മാർഗനിർദേശതത്വങ്ങളിൽ 1977-ൽ ഇങ്ങനെ ഒരു അനുച്ഛേദം 48 A എഴുതിച്ചേർത്തു. 'പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുവാനും മെച്ചപ്പെടുത്തുവാനും വനങ്ങളെയും വന്യജിവികളെയും കാത്തുസൂക്ഷിക്കുവാനും രാഷ്ട്രം പരിശ്രമിക്കേണ്ടതാകുന്നു', അതോടൊപ്പം 'വനങ്ങളും തടാകങ്ങളും നദികളും വന്യജീവനും ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രകൃതി പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുകയും മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും എല്ലാ ജീവികളോടും കാരുണ്യം ഉണ്ടാകുകയും' എല്ലാ പൗരൻമാരുടെയും മൗലിക കടമകളിലൊന്നായി ഭരണഘടനയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. 1992-ൽ റിയോയിൽ വച്ച് നടന്ന ഭൗമ ഉച്ചകോടിയിൽ, വികസനവും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ മാർഗദർശനം നൽകപ്പെട്ടു; സുസ്ഥിരമായ വികസനം ഇതായിരുന്നു നിർദേശിക്കപ്പെട്ട പോംവഴി. ഇത് തന്നെയാണ് ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ടിലും 'സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം (Sustainable use) എന്നതിന്റെ നിർവചനമായി വർത്തമാനതലമുറയുടെയും ഭാവിതലമുറയുടെയും ആവശ്യങ്ങളും അഭിലാഷങ്ങളും നിറവേറ്റുവാനുള്ള ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ സാധ്യത നിലനിർത്തുന്നതും, കാലാന്തരത്തിൽ നാശമടയാത്ത വിധത്തിലും തദനുസരണമായ തോതിലും ഉള്ള ജൈവവിഭവ ഘടക ഭാഗങ്ങളുടെ ഉപയോഗം എന്നർഥം' എന്ന് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

8. ജൈവവ്യാപ്തി നിർണയവും ജൈവഉപയോഗവും (Biosurvey & Bioutilisation)

സസ്യങ്ങളുടെയായാലും ജന്തുക്കളുടെയായാലും പദവി നിർണയിക്കുകയും അവ ശേഖരിക്കുകയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നർഥം.

കരയിലും വെള്ളത്തിലും കാണപ്പെടുന്ന എല്ലാത്തരം ജീവനുള്ള വസ്തുക്കളുടെയും അവയിൽ തന്നെ ഓരോ ജീവജാലങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്ന ജനിതക വൈവിധ്യത്തെയും

ആണ് ജൈവവൈവിധ്യം എന്ന പദം കൊണ്ടർഥമാക്കുന്നതെന്ന് നേരത്തേ സൂചിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ഈ ജീവജാലങ്ങളിൽ (ജൈവവെവിധ്യത്തിൽ) മനുഷ്യൻ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള വയെ തരംതിരിച്ച് വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് അവയുടെ സാദൃശ്യങ്ങളുടെയും, സ്വാഭാവിക പ്രജനന രീതികളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് ചില സമാനതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യത്തെ പൊതുവായി സസ്യങ്ങൾ, മൃഗങ്ങൾ, ബാക്ടീരിയ, ഫംഗസ് തുടങ്ങിയ ഗണങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഓരോ ഗണത്തിലും പിന്നീടുള്ള സമാനതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉപഗണങ്ങളായി തരം തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന് ആയിരത്തോളം വരുന്ന നാടൻ നെല്ലിനങ്ങൾ കുറേയേറെ പൊതു സ്വഭാവങ്ങൾ പുലർത്തുമ്പോൾ തന്നെ, ഒന്നോ രണ്ടോ സ്വഭാവങ്ങൾ ഓരോന്നിലും വ്യത്യസ്ഥമാണെങ്കിൽ കൂടിയും, അവയെ ഒരു സ്പീഷീസ് ആയിട്ടാണ് കരുതുന്നത്.

ഈ രീതിയിൽ ഓരോ സസ്യവും, മൃഗവും ബാക്ടീരിയയും ഫംഗസ്സും എല്ലാം തന്നെ വ്യത്യസ്ത സ്പീഷീസുകളായാണ് കരുതുന്നത്. ഈ തരം തിരിക്കലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 17.5 ലക്ഷം സ്പീഷീസുകൾ ഭൂമിയിൽ ഇതുവരെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രകൃതി തന്നെ ഇവയ്ക്കിടയിൽ സന്തുലിതാവസ്ഥ (dynamic balance) നിലനിർത്തി പോരുന്നു. ഭൂമിയിലെ ഓരോ ആവാസവ്യവസ്ഥയിലും ഈ സ്പീഷീസുകൾ വ്യത്യസ്ത തോതിലാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. ബാക്ടീരിയ ഫംഗസ്, പ്രോട്ടോസോവ, ഉൾപ്പെടെ ആകെ കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള. 17.5 ലക്ഷം സ്പീഷീസുകളിൽ ഹരിതകസസ്യങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന സ്പീഷീസുകളുടെ എണ്ണം കേവലം 2.7 ലക്ഷം മാത്രമാണ്. ഈ ഹരിത സസ്യസ്പീഷീസുകളെല്ലാം തന്നെ കരയിലും വെള്ളത്തിലും വളരുന്ന സസ്യഇനങ്ങളിൽപ്പെടാത്ത എല്ലാ സ്പീഷീസുകളുടെയും നിലനിൽപ്പിന് അനിവാര്യമാണെങ്കിൽ കൂടിയും ഇതിൽ 9000 സസ്യസ്പീഷീസുകളെയാണ് മനുഷ്യൻ പ്രധാനമായും ഭക്ഷണം, പാർപ്പിടം, ഔഷധം, തുടങ്ങിയവയ്ക്കും വ്യാവസായിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായും ആശ്രയിക്കുന്നത്. ഈ 9000 സ്പീഷീസുകളിൽ 900 സ്പീഷീസുകൾ ആണ് കൃഷിചെയ്യപ്പെടുന്നത്.

സസ്യജൈവവൈവിധ്യമാണ് ജന്തു ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനശില. പ്രകാശസംശ്ലേഷണം എന്നറിയപ്പെടുന്ന പ്രക്രിയയിലൂടെ സ്വന്തമായി ആഹാരം ഉണ്ടാക്കാനുള്ള കഴിവ് ഹരിത സസ്യങ്ങൾക്കു മാത്രമേ ഉള്ളൂ. ഈ പ്രക്രിയയാണ് കൃഷി, പരിസ്ഥിതി ജന്തുജൈവവൈവിധ്യം എന്നിവയ്ക്ക് അടിസ്ഥാനം

ഭൂമിയിൽ എല്ലായിടത്തും ഒരേ രീതിയിൽ അല്ല സസ്യവൈവിധ്യം കാണപ്പെടുന്നത്. ആകെ ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ 90 ശതമാനവും ഭൂമധ്യരേഖയ്ക്കടുത്ത് കിടക്കുന്ന 10 ശതമാനം വരുന്ന ഉഷ്ണമേഖലാ ഭൂപ്രദേശങ്ങളിലായിട്ടാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. എങ്കിൽ കൂടിയും ഭൂമധ്യരേഖയ്ക്കടുത്തുള്ള ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ തന്നെ ഒരേ പോലെയല്ല ജൈവവൈവിധ്യം വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഭൂമധ്യരേഖയോട് ചേർന്നുകാണുന്ന ചില രാജ്യങ്ങളിൽ, കൂടുതലും ചിലതിൽ കുറഞ്ഞ അളവിലുമാണ് ജൈവവൈവിധ്യം വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ജൈവവൈവിധ്യസമ്പന്നമായ രാഷ്ട്രങ്ങളെ ബൃഹത് ജൈവവൈവിധ്യമേഖലകൾ (Mega Biodiversity Regions) എന്നുവിളിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ഭൂമിയിൽ 12 ബൃഹത് ജൈവവൈവിധ്യമേഖലകൾ ഉള്ളതായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇൻഡ്യൻ ഉപഭൂഖണ്ഡം ഈ മേഖലയിലുൾപ്പെടുന്നു. എന്നാൽ ഇന്ത്യയുടെ വടക്ക് കിഴക്കൻ പ്രദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഹിമാലയൻ മേഖലയും ആൻഡമാൻ & നിക്കോബാർ ദ്വീപുകൾ

ഉൾപ്പെട്ട പശ്ചിമഘട്ടവും ജൈവവൈവിധ്യ ഭീഷണി ഏറ്റവുമധികം നേരിടുന്ന പ്രദേശങ്ങളായി കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രദേശങ്ങളെ 'Biodiversity hotspots' എന്നാണ് വിളിക്കുക.

ഭൂമിയിൽ കരപ്രദേശത്തിന്റെ 2.5 ശതമാനം മാത്രമുള്ള ഇന്ത്യയിൽ ആഗോളതലത്തിലുള്ള ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ വിന്യാസം 8 ശതമാനമാണ്. സസ്യജൈവവൈവിധ്യത്തിൽ ഏകദേശം 47,000 സ്പീഷീസുകൾ ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടെന്ന് അനുമാനിക്കപ്പെടുന്നു. ഇന്ത്യൻ കർഷകർ ഏകദേശം 46 കാർഷിക സ്പീഷീസുകൾ കൃഷിചെയ്യുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുപോരുന്നു. ഈ പ്രക്രിയയിലൂടെ ആയിരത്തോളം വർഷങ്ങൾ കൊണ്ട് നമ്മുടെ കർഷകർ ഈ കാർഷിക വിളകളിൽ തന്നെ നിരവധി പാരമ്പര്യ ഇനങ്ങളും നാടൻ ഇനങ്ങളും വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ തന്നെ ഉരുത്തിരിഞ്ഞ നെല്ല് പോലെയുള്ള കാർഷിക വിളകളിൽ വ്യത്യസ്ത കാർഷിക ആവാസ വ്യവസ്ഥകൾക്കും ഉപയോഗങ്ങൾക്കും അനുയോജ്യമായ ആയിരക്കണക്കിന് നാടൻ ഇനങ്ങളാണ് നമ്മുടെ കർഷകർ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്. ഇത് പ്രധാനമായും ഭക്ഷണം, മരുന്ന്, അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ഉപയോഗങ്ങൾ സാധ്യമാക്കാനായിരുന്നു. കാർഷികവിളകളിലെ ജനിതകവൈവിധ്യവികസനം കൂടാതെ നമ്മുടെ കർഷകർ ഔഷധാവശ്യങ്ങൾക്കായി തിരിച്ചറിഞ്ഞ് സംരക്ഷിച്ച് വിനിയോഗിച്ചത് ഏകദേശം 7500 സ്പീഷീസുകളിൽപ്പെടുന്ന ഔഷധസസ്യങ്ങളാണ്. പാരമ്പര്യമായി ഇന്ത്യൻ കർഷകർ സംരക്ഷിച്ച് വിനിയോഗിച്ചു വരുന്ന സസ്യജൈവവൈവിധ്യവും (സസ്യങ്ങളുടെ പ്രാക്ബന്ധുക്കളും) അവയുടെ ബൗദ്ധികമൂല്യവും അവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നാട്ടറിവുകളും, മനുഷ്യരുടെയും മൃഗങ്ങളുടെയും ആരോഗ്യസംരക്ഷണ അറിവുകളും, ഉപയോഗങ്ങളും ആധുനിക മാർഗങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് അളന്നു തിട്ടപ്പെടുത്താവുന്നതല്ല. ഇത്തരത്തിൽ വളരെ വ്യാപ്തിയാർന്ന ജൈവവൈവിധ്യം പഠിക്കപ്പെടുകയെന്നത് വളരെ ശ്രമകരമായ ഒരു കൃത്യമാണ്. ദൗർഭാഗ്യവശാൽ നമ്മുടെ ഗവേഷണ മുൻഗണനകളിൽ ഇത്തരം പഠനങ്ങൾക്ക് സ്ഥാനം കിട്ടാതെവരുന്നു. വിദ്യാസമ്പന്നരായ താത്പര്യമുള്ള യുവതീ യുവാക്കളെ ഉൾപ്പെടുത്തി ഗ്രാമതലങ്ങളിലുള്ള ജൈവവൈവിധ്യ വ്യാപ്തി നിർണയം ശാസ്ത്രജ്ഞരുടെ സഹായത്തോടെ ഒരു പരിധി വരെ നിർവഹിക്കാവുന്നതാണ്.

9. മൂല്യവർധിത വസ്തുക്കൾ

പാലിന്റെ മൂല്യവർധിത വസ്തുവാണ് വെണ്ണ, പനീർ, തൈര്. ചെറുനാരങ്ങ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ അച്ചാറുകൾ, സ്ക്വാഷ് മുതലായ മൂല്യവർധിത പദാർഥങ്ങൾ തയ്യാറാക്കാം. ജൈവവിഭവങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ആയിരക്കണക്കിനുള്ള ഇത്തരം വിഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാം.

10. ജൈവവിഭവങ്ങൾ ഭാരതത്തിൽ കണ്ടെത്തിയതും ഭാരതത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ചതും (occuring in India;obtained from India)

ഭാരതത്തിൽ ഉള്ളതും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽ കണ്ടെത്താത്തതും; ഉദാഹരണത്തിന് മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലാത്ത പല പച്ചമരുന്നുകളും ഭാരതത്തിലുള്ള ആദാവാസികൾക്കറിയാം. ഇങ്ങനെയുള്ള പച്ചമരുന്നുകളെ ഭാരതത്തിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തിയവയായി വിശേഷിപ്പിക്കാം (occuring in India). വേറെ ചിലവ കൈവശം കിട്ടിയത് ഭാരതത്തിൽ നിന്നാണ്; എന്നാൽ അവ മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലും ഉണ്ട്. ഇങ്ങനെയുള്ളവയെ ഭാരതത്തിൽ

നിന്നും ലഭിച്ചവ (obtained from India) എന്ന് പറയാം. ഈ രണ്ട് പ്രയോഗങ്ങളും ജൈവ വൈവിധ്യ ആക്ടിൽ മർമ്മ പ്രധാനമാണ്.

11. നമ്മുടെ ജൈവവിഭവങ്ങൾ മറുനാട്ടിലേക്ക് കടത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിരോധനങ്ങൾ

ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് 3, 4, 6 വകുപ്പുകൾ ഭാരതത്തിലെ ജൈവവിഭവങ്ങൾ മറുനാട്ടിലേക്ക് കടത്തുന്നത് തടയാനുള്ള നിരോധനങ്ങളാണ്. വ്യക്തികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ, സംഘങ്ങൾ, സംഘടനകൾ ഇവക്കൊക്കെയാണ് നിരോധനങ്ങൾ.

(a) കോർപ്പറേഷനുകൾ (Corporations)

ഉദാഹരണത്തിന്, സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇൻഡ്യ, പാർലമെന്റ് പാസാക്കിയ സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇൻഡ്യ ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള ഒരു കോർപ്പറേഷനാണ്. ജല മലിനീകരണ നിരോധന ആക്ട് അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ജല മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് മറ്റൊരു കോർപ്പറേഷനാണ്. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് അനുസരിച്ചുണ്ടാക്കിയ ദേശീയ ജൈവ വൈവിധ്യ അതോറിറ്റി ഒരു കോർപ്പറേഷനാണ്, ഒരു കോർപ്പറേഷന് ശാശ്വതമായ പിൻതുടർച്ചയും ഒരു പൊതു മുദ്രയും, സ്ഥാവരജംഗമ സ്വത്തുക്കൾ ആർജിക്കുവാനും കൈവശം വെക്കാനും കൈമാറാനും കരാറ് ചെയ്യാനും അധികാരം ഉണ്ടായിരിക്കും; മേൽപ്പറഞ്ഞ പേരിൽ വ്യവഹാരം കൊടുക്കുകയും കൊടുക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യാം. ഈ വക കാര്യങ്ങൾക്കെല്ലാം ഒരു വ്യക്തിയെപ്പോലെയാണ് കോർപ്പറേഷൻ പരിഗണിക്കപ്പെടുക. ഒരു കോർപ്പറേഷൻ ഒരു സർക്കാർ വകുപ്പല്ല. അത് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട നിയമം അതിന് നൽകുന്ന അധികാരങ്ങൾ അതിന് പ്രയോഗിക്കാം. നിയമം അതിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കിയിരിക്കുന്ന ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുകയും കടമകൾ നിറവേറ്റുകയും വേണം. നിയമത്തിൽ പറഞ്ഞത് മാത്രമേ നോക്കേണ്ടതുള്ളു. അതിലപ്പുറം സർക്കാരിനോടോ മറ്റോ അതിന് വിധേയത്വമില്ല.

(b) സംഘങ്ങൾ (Associations)

ഇവയ്ക്ക് പ്രത്യേക ആക്ട് പാസാക്കേണ്ടതില്ല. സൊസൈറ്റീസ് ആക്ട് അനുസരിച്ച് സ്ഥാപിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾ ഈ ആക്ട് അനുസരിച്ച് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം. ഒന്നിലധികം വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടായ്മയായ സംഘത്തിന് ഒരൊറ്റ വ്യക്തിയുടെ സ്വഭാവം കൈവരും. അതിന്റെ പേരിൽ സ്വത്തുക്കൾ വാങ്ങാം, കൈകാര്യം ചെയ്യാം, കൈമാറാം.

(c) സംഘടനകൾ (Organisations)

തൊഴിലുടമകളുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും സംഘടനകളുണ്ട്. സംഘടനയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുകയാണ് ഇവയുടെ ഉദ്ദേശ്യം. സംഘടനകൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുവാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ആക്ടുകളുണ്ട്; ട്രേഡ് യൂണിയൻ ആക്ട് പോലുള്ളവ. ആക്ടിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും കടമകളും ഇവയ്ക്ക് ബാധകമാണ്. സംഘടനകളെയും വ്യക്തികളെപ്പോലെ പരിഗണിക്കേണ്ടതാണ്.

12. നിരോധനം എന്തിനെല്ലാം?

ഭാരതത്തിലുള്ള ജൈവവിഭവങ്ങളോ, അവയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുകളോ, ഗവേഷണത്തിനോ, വാണിജ്യപരമായ നേട്ടങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഉപയോഗത്തിനോ, ജൈവവ്യാപ്തി നിർ

ണയത്തിനോ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുമതി തേടാതെ കൈവശപ്പെടുത്തുന്നതിനെതിരെയാണ് ഒന്നാമത്തെ നിരോധനം. ഭാരത പൗരനല്ലാത്ത വ്യക്തി, ഭാരതീയ പൗരനാണ് എങ്കിലും ഭാരതത്തിൽ താമസമില്ലാത്ത വ്യക്തി, ഭാരതത്തിൽ ഇൻകോർപ്പറേറ്റ് ചെയ്യാത്തതോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാത്തതോ അല്ലെങ്കിൽ, ഭാരതത്തിൽ ഇന്ന് നിലവിലുള്ള നിയമ പ്രകാരം ഇൻകോർപ്പറേറ്റ് ചെയ്തതോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തതോ, ഭാരതീയ തേരമായ മൂലധനമോ പങ്കാളിത്തമോ ഉള്ള ഒരു കോർപ്പറേഷനോ, സംഘടനയോ തുടങ്ങിയവക്കെതിരെയാണ് ഈ നിരോധനം. ഈ നിരോധനം ലംഘിക്കുന്നത് ശിക്ഷാർഹമായ ഒരു കുറ്റമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പരമാവധി 5 വർഷം തടവോ, 1 ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ ആണ് ശിക്ഷ. നിരോധന ലംഘനം കൊണ്ടുണ്ടായ നഷ്ടം 10 ലക്ഷം രൂപയിലധികമാകണെങ്കിൽ ആ നഷ്ടത്തിന് തുല്യമായ തുകയായിരിക്കും പിഴ.

രണ്ടാമത്തെ നിരോധനം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരമില്ലാതെ ഭാരതത്തിന്റെ തനതായതോ, ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും ഗവേഷണ ഫലങ്ങൾ പണ സംബന്ധമായ പ്രതിഫലത്തിനോ മറ്റ് വിധത്തിലോ, ഭാരതീയ പൗരരല്ലാത്തവർ, ഭാരതത്തിൽ താമസമില്ലാത്ത ഭാരത പൗരർ, ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതോ, രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ടതോ അല്ലാത്ത ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോഡി, സംഘടന, ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതാണെങ്കിലും ഭാരതീയരല്ലാത്തവരുടെ പങ്കാളിത്തമോ ഓഹരി മൂലധനമോ നടത്തിപ്പോ ഉള്ള ഒരു കോർപ്പറേറ്റ് ബോഡി, സംഘടന ഇവക്കെതിരെയാണ് നിരോധനം.

കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗനിർദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചുള്ള സെമിനാറുകളിലും ശിൽപശാലകളിലും ഗവേഷണ സംബന്ധമായ പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് ഈ നിരോധനം ബാധകമല്ല. അപ്രകാരമുള്ള പ്രബന്ധാവതരണം ഗവേഷണ ഫലങ്ങളുടെ കൈമാറ്റമായി കണക്കാക്കപ്പെടുകയില്ല. ഭാരതത്തിലെ സർക്കാർ സഹായത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങളും മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിലെ അത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളും തമ്മിലുണ്ടാക്കിയ ഉടമ്പടിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തുന്ന രാഷ്ട്രാന്തര സഹകരണാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഗവേഷണ പദ്ധതികൾക്ക് മേൽപ്പറഞ്ഞ വിലക്കുകൾ ബാധകമല്ല. ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് നിലവിൽ വരുന്നതിന് മുമ്പുണ്ടാക്കിയ ഉടമ്പടികൾ ഉണ്ടാവാം. അവയിൽ ആക്ടിന് വിരുദ്ധമായ വല്ല വ്യവസ്ഥകളുമുണ്ടെങ്കിൽ അവ എത്രത്തോളം വിരുദ്ധമാണോ അത്രത്തോളം അസാധുവായിരിക്കും. അന്താരാഷ്ട്ര സഹകരണ പദ്ധതികൾ കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗനിർദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ചായിരിക്കണം.

മൂന്നാമത്തെ നിരോധനം ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശത്തിന് അപേക്ഷിക്കുന്നതിനെതിരെയാണ്. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരം തേടാതെ ഒരു വ്യക്തിയും, ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് കൈവശപ്പെടുത്തിയ ഒരു ജൈവവിഭവത്തെയോ അതിനെ സംബന്ധിച്ച ഗവേഷണത്തെയോ വിവരത്തെയോ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള ഒരു കണ്ടുപിടുത്തത്തിന്റെ ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശത്തിന് ഭാരതത്തിലോ പുറത്തോ അപേക്ഷിക്കരുത്. ഒരു വ്യക്തി ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരം തേടാതെ ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശത്തിനപേക്ഷിച്ചുവെന്നിരിക്കട്ടെ. അപേക്ഷ അനുവദിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെ വന്നാൽ കുത്തകാവകാശം (Patent) നൽകേണ്ട അധികൃതർ കുത്തകാവകാശമുദ്ര വെക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോ

റിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം വാങ്ങിയാലും മതി. മേൽപ്പറഞ്ഞ നിരോധനം ലംഘിക്കുന്നതും ശിക്ഷാർഹമാണ്. മുമ്പ് പറഞ്ഞ കുറ്റത്തിനുള്ള അതേ ശിക്ഷയാണ് ഇതിനും നിർദേശി ച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഭാരതീയ പൗരൻമാർക്കും ഭാരതത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും ഭാര തത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യപ്പെട്ട സംഘങ്ങൾക്കും, സംഘടനകൾക്കും എതിരെയാണ് നാലാമത്തെ നിരോധനം ഉള്ളത്. ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗ ങ്ങൾക്കോ, ജൈവവ്യാപതി നിർണയത്തിനോ ജൈവ ഉപഭോഗത്തിനോ ഉപയോഗിക്കു ന്നതിന് മുമ്പ് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം തേടാതെ ഉപ യോഗിക്കുന്നതിനെതിരെയാണ് നിരോധനം. തദ്ദേശീയരായ ആളുകൾ അവരവരുടെ പ്രദേശത്ത് ജൈവവിഭവങ്ങൾ വളർത്തുകയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടാ കും. അതോടനുബന്ധിച്ച് അവർ ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽപ്പറഞ്ഞ നിരോ ധനം ബാധകമല്ല. ഭാരതീയ ചികിത്സ നടത്തുന്ന വൈദ്യൻമാർക്കും ഹക്കീമുകൾക്കും മേൽപ്പറഞ്ഞ നിരോധനം ബാധകമല്ല. അവർ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അംഗീകാരം വാങ്ങേണ്ടതില്ല. മേൽപ്പറഞ്ഞ നിരോധനം ലംഘിക്കുന്നതും ശിക്ഷാർഹമാണ്. പരമാവധി 3 വർഷം തടവോ, 5 ലക്ഷം രൂപ പിഴയോ രണ്ടും കൂടിയോ ആണ് ശിക്ഷ.

ജൈവവിഭവങ്ങൾ വാണിജ്യപരമായ ഉപയോഗങ്ങൾക്കോ, ജൈവവ്യാപതി നിർണയ ത്തിനോ ജൈവ ഉപഭോഗത്തിനോ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ദേശീയ ജൈവവൈ വിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അറിയിപ്പ് നൽകുന്നതോടൊപ്പം സംസ്ഥാനസർക്കാരിനാൽ നിർദി ഷ്ടമായ ഫോറത്തിൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിനും അറിയിപ്പ് നൽകേ ണ്ടതുണ്ട്. ഇങ്ങനെയുള്ള അറിയിപ്പ് ലഭിച്ചാൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ആലോചിക്കുകയും അന്വേഷണം നടത്തുകയും ചെയ്യണം. അന്വേഷണത്തിൽ അപ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജൈവസംരക്ഷണത്തിനും സുസ്ഥി രമായ ഉപയോഗത്തിനും അപ്രകാരമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രയോജ നങ്ങളുടെ നീതിപൂർവമായ പങ്കുവെക്കലിനും വിരുദ്ധമാണെന്ന് സംസ്ഥാന ജൈവൈ വിധ്യ ബോർഡ് കരുതുന്ന പക്ഷം നിരോധിച്ചുകൊണ്ടോ നിയന്ത്രിച്ചു കൊണ്ടോ അതിന് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ ഉത്തരവ് ലംഘിക്കു ന്നത് ശിക്ഷാർഹമായ കുറ്റമാണ്. പരമാവധി ശിക്ഷ 3 വർഷം തടവോ 5 ലക്ഷം രൂപ വരെ പിഴയോ, രണ്ടും കൂടിയോ ആണ്.

13. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി അംഗീകാരം നൽകുമ്പോൾ ചുമത്തേണ്ട നിബന്ധനകൾ

അംഗീകാരം തേടിക്കൊണ്ടുള്ള അപേക്ഷ ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി അന്വേഷണം നടത്തും. ആവശ്യമാണെന്ന് കണ്ടാൽ ഒരു വിദഗ്ധ സമിതി സംഘടിപ്പിച്ച് അതുമായി കൂടിയാലോചിക്കും. അതിന് ശേഷം ദേശീയ ജൈവവൈ വിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് അംഗീകാരം നൽകുകയോ നിഷേധിക്കുകയോ ചെയ്യാം. അംഗീ കാരം നൽകുമ്പോൾ ചാർജുകളോ റോയൽട്ടിയോ ഈടാക്കാവുന്നതാണ്. അംഗീകാരം നൽകുമ്പോഴും സമ്മതം നൽകുമ്പോഴും അതിനാസ്പദമായ നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥക ളും അംഗീകാരം നൽകിയ ജൈവവിഭവങ്ങളുടെയും അവയെ സംബന്ധിച്ച അറി

വിന്റെയും മറ്റും പ്രയോജനത്തിന്റെ നീതിപൂർവമായ പങ്കുവെക്കൽ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നവയായിരിക്കണം. മാത്രമല്ല പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും പ്രയോജനാവകാശികളും അപേക്ഷകനും തമ്മിലുണ്ടാക്കിയ ഉടമ്പടിക്കനുസരണമായിരിക്കണം. പ്രയോജനം പങ്കുവെക്കുന്നത് താഴെപ്പറയുന്ന രീതിയിലായിരിക്കണമെന്ന് ആക്ടിൽ പറയുന്നുണ്ട്.

1. പ്രയോജനാവകാശികളെ (Benefit claimers)തിരിച്ചറിഞ്ഞാൽ ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശം അവർക്ക് നൽകണം. തിരിച്ചറിയാത്തപക്ഷം ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശം ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് നൽകണം.
2. ഉല്പാദനം, ഗവേഷണം, വികസനയൂണിറ്റുകൾ എന്നിവ പ്രയോജനാവകാശികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിതനിലാവാരം നൽകാൻ അനുയോജ്യമായ സ്ഥലത്ത് സ്ഥാപിക്കണം.
3. ഗവേഷണങ്ങളിൽ (Research) ഭാരതീയ ശാസ്ത്രജ്ഞരെയും പ്രയോജനാവകാശികളെയും ബന്ധപ്പെടുത്തണം.
4. പ്രയോജനാവകാശികൾക്ക് വേണ്ടി അധികമൂലധനം നിക്ഷേപിക്കണം.
5. പ്രയോജനാവകാശികൾക്ക് സാമ്പത്തികമോ അല്ലാത്തതോ ആയ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകണം

14. ഭാരതത്തിൽ നിന്ന ലഭിച്ച ഒരു ജൈവവിഭവത്തിന് ഒരാൾ മറുനാട്ടിൽ ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശത്തിന് അപേക്ഷിച്ചാൽ

ഭാരതത്തിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച ഒരു ജൈവവിഭവത്തിന് ഒരാൾ മറുനാട്ടിൽ അപേക്ഷിക്കുന്നുവെന്നിരിക്കട്ടെ.അപ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷയെ എതിർക്കേണ്ടത് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകളിൽപെട്ടതാണ്. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ഭാരതത്തിലെ ജൈവവിഭവങ്ങളും അവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന അറിവും ബൗദ്ധിക സ്വത്തവകാശവും മറുനാട്ടിലേക്ക് ചോർത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത് നിയന്ത്രിക്കുകയും നിരോധിക്കുകയും അതിനെതിരെ നടപടികളെടുക്കുകയുമാണ് ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാന കടമ.

ആക്ടിലെ തത്സംബന്ധമായ നിയന്ത്രണങ്ങളും നിരോധനങ്ങളും പാരമ്പര്യ രീതിയിൽ കാർഷിക വൃത്തി നടത്തുകയും ജൈവവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആദിവാസികളടക്കമുള്ള ഗ്രാമീണ കർഷകജനതയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് തടസ്സമുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട് എന്നതും എടുത്തു പറയേണ്ടുന്ന കാര്യമാണ്. ആക്ടിലെ വിശദീകരണങ്ങളിലും അപവാദങ്ങളിലും ഇതിനുള്ള ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണാം.

14. ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ

ദേശീയതലത്തിൽ അധികാരപരിധിയുള്ള ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന തലത്തിൽ സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾ, പ്രാദേശികതലത്തിൽ ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾ മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് സംവിധാനങ്ങൾ.

ഇവയുടെ ചെയർപേഴ്സൻമാരും അംഗങ്ങളും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണത്തിലും ജൈവവൈവിധ്യങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിലും അതിലൂടെ പ്രയോജനങ്ങൾ നീതിപൂർവമായി പങ്കിടുന്നതിലും അറിവും പരിചയവും പ്രാഗല്ഭ്യവുമുള്ള വ്യക്തികളായിരിക്കണം. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയിൽ കേന്ദ്രമന്ത്രാലയങ്ങള പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നവർ എക്സ് ഒഫീഷ്യോ മെമ്പർമാരായിരിക്കണം. അതുപോലെ തന്നെ സംസ്ഥാനജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകളിലും സംസ്ഥാനസർക്കാരിന്റെ വിവിധ മന്ത്രാലയങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാരും, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡുകൾക്ക് സംസ്ഥാനസർക്കാരും ഫണ്ട് നൽകണം. ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുവാനാവശ്യമായ ഓഫീസർമാരും ജീവനക്കാരുമുണ്ട്. അവയുടെ നടപടികൾ ക്രമീകരിക്കുവാൻ വ്യവസ്ഥകളുണ്ടാക്കുവാൻ അധികാരമുണ്ട്. ഈ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് നിയമസഭകൾ പാസാക്കുന്ന ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകളുടെയും സർക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളുടെയും അതേ പ്രാബല്യമുണ്ടായിരിക്കും. സ്ഥാപിച്ചത് സർക്കാരാണെങ്കിലും ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥൾകൾക്കനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുവാൻ അവയ്ക്ക് പരിപൂർണ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടായിരിക്കും. ഏറ്റവും താഴെ തട്ടിൽ (തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തട്ടിൽ) ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികളുണ്ട്. ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രധാന ചുമതല അവയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കുക എന്നാണ്. ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾക്ക് പ്രത്യേക ഫണ്ടിന് ആക്ടിൽ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്.

ഡോ. എൻ. അനിൽകുമാർ
എം. എസ്. സ്വാമിനാഥൻ ഗവേഷണ നിലയം

അഡ്വ. എ.കെ. ലോഹിതാക്ഷൻ
ഹൗസ് നമ്പർ 5, ഹിൽവ്യൂ കോളനി,
മെഡിക്കൽ കോളജ് റോഡ്, ചേവായൂർ, കോഴിക്കോട്

13-07-05

പ്രത്യേക ശ്രദ്ധക്ക്

ജൈവ സമ്പത്ത്, പരിസ്ഥിതി എന്നിവ സംബന്ധമായ നിയമങ്ങൾ ലളിതമായ ഭാഷയിൽ പൊതുജനങ്ങളിലെത്തിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിന്റെ ഭാഗമായാണ് ജൈവ വൈവിധ്യ ആക്ട്, 2002 & ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങൾ, 2004 പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. നിയമം സാമാന്യമായി മനസ്സിലാക്കുന്ന പൊതുജനങ്ങൾക്കും സാമൂഹ്യ/രാഷ്ട്രീയ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കും പ്രയോജനപ്പെടുവാനുദ്ദേശിച്ചാണ് ഈ പുസ്തകം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. വ്യവഹാര തീരുമാനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നിയമവകുപ്പുകൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ആക്ടിന്റെ അസ്സൽ പകർപ്പ് അനുസരിച്ചാകണമെന്ന് താൽപര്യപ്പെടുന്നു.

ഉള്ളടക്കം

1	പ്രാരംഭം	01
2	ജൈവവൈവിധ്യ വിഭവങ്ങൾ പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിലുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ	05
3	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി	09
4	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും	14
5	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം	16
6	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്	20
7	ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റിയുടെ ഫണ്ട്, അക്കൗണ്ടുകൾ, ഓഡിറ്റ്	23
8	സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡിന്റെ ഫണ്ട്, അക്കൗണ്ടുകൾ, ഓഡിറ്റ്	26
9	കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ചുമതലകൾ	29
10	ജൈവവൈവിധ്യ നടത്തിപ്പു കമ്മിറ്റികൾ	33
11	തദ്ദേശ ജൈവവൈവിധ്യ ഫണ്ട്	35
12	പലവക	37
ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടം 2004		45-61
അപേക്ഷാ ഫോറങ്ങൾ		62-72
പരിസ്ഥിതി മന്ത്രാലയം/വനം, ന്യൂഡെൽഹി പുറപ്പെടുവിച്ച വിജ്ഞാപനങ്ങൾ		73
അനുബന്ധം		74
വിഷയസൂചി		75-79

ഭാരതത്തിന്റെ ഗസറ്റ്

ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട് 2002

2003 ലെ 18-ാം നമ്പർ
(2003 ഫെബ്രുവരി 15)

ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെയും അതിന്റെ ഘടകഭാഗങ്ങളുടെയും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവമായ പങ്കുവെക്കൽ, അറിവ്, അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതോ ആനുഷംഗികമോ ആയ കാര്യങ്ങൾ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന ഒരു ആക്ട്.

ഭാരതം ജൈവവൈവിധ്യത്തിലും തത്സംബന്ധമായ പരമ്പരാഗത അറിവിലും സമ്പന്നമാകയാലും;

ഭാരതം 1992 ജൂൺ 5-ാം തീയതി റിയോ-ഡി- ജനീറോയിൽ ഒപ്പുവെച്ച ഐക്യ രാഷ്ട്ര സമ്മേളനത്തിന്റെ സന്ധിയിൽ ഒരു കക്ഷിയാകയാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി 1993 ഡിസംബർ 29 ാം തീയതി നിലവിൽ വന്നതിനാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി രാഷ്ട്രങ്ങൾക്ക് ജൈവവിഭവങ്ങളിൻമേലുള്ള പരമാധികാരം സ്ഥിരീകരിച്ചതിനാലും;

മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും അതിന്റെ ഘടകഭാഗങ്ങളുടെ സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവമായ പങ്കുവെക്കലിന് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കുകയും മേൽപ്പറഞ്ഞ സന്ധി പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാകയാലും;

ഭാരത റിപ്പബ്ളിക്കിന്റെ 53-ാം വർഷത്തിൽ പാർലമെന്റ് താഴെക്കൊടുത്ത പ്രകാരം നിയമ നിർമാണം നടത്തിയിരിക്കുന്നു.